

---

*Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta
Puheenjohtaja*

25.10.2023

Irene Tinagli
Puheenjohtaja
Talous- ja raha-asioiden valiokunta
BRYSSEL

Asia: Lausunto kilpailupolitiikasta – vuosikertomus 2023 (2023/2077(INI))

Arvoisa puheenjohtaja

Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokuntaa on pyydetty antamaan edellä mainitussa menettelyssä lausunto valiokunnallenne. Valiokunta päätti kokouksessaan 23. toukokuuta 2023 antaa kyseisen lausunnon kirjeen muodossa.

Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta käsitteli asiaa kokouksessaan 25. lokakuuta 2023. Mainitussa kokouksessa¹ se päätti pyytää asiasta vastaavaa talous- ja raha-asioiden valiokuntaa sisällyttämään jäljempänä esitetyt ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy.

Kunnioitavasti

Anna Cavazzini

---

¹ Lopullisessa äänestyksessä olivat läsnä seuraavat jäsenet: Anna Cavazzini (puheenjohtaja), Andrus Ansip (varapuheenjohtaja), Maria Grapini (varapuheenjohtaja), Alex Agius Saliba, Pablo Arias Echeverría, Laura Ballarín Cereza, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Dita Charanzová, Deirdre Clune, Geoffroy Didier, Malte Gallée, Claude Gruffat, Svenja Hahn, Eugen Jurzyca, Arba Kokalari, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Andrey Kovatchev, Maria-Manuel Leitão-Marques, Antonius Manders, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, René Repasi, Catharina Rinzema, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Dominik Tarczyński, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Kim Van Sparrentak, Marion Walsmann, Stéphanie Yon-Courtin, Eric Minardi (työjärjestyksen 209 artiklan 7 kohdan mukaisesti).

EHDOTUKSET

1. muistuttaa kilpailupolitiikan ja sisämarkkinoiden kiinteästä yhteydestä, joka käy selvästi ilmi perustamissopimuksen EU:n kilpailupolitiikkaa koskevien artiklojen tekstistä, eli Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 ja 102 artiklasta; pitää myönteisenä, että komissio on ottanut lainsäädäntöön liittyvässä ja poliittisessa työssään huomioon tarpeen sopeuttaa kilpailupolitiikka sisämarkkinoiden tavoitteisiin, jotka määrittävät kilpailupolitiikan puitteet; toteaa, että komission kilpailupolitiikkaa koskevaan vuosikertomukseen 2022 (COM(2023)184) sisältyvässä johtavan varapuheenjohtajan Vestagerin alkusanoissa mainitaan ensimmäiseksi sisämarkkinoiden 30. vuosipäivä;
2. muistuttaa lisäksi, että kilpailupolitiikan perustavanlaatuisena ohjenuorana on sisämarkkinoiden lujittaminen ja yritysten vahvistaminen vihreän ja digitaalisen siirtymän tukemiseksi; muistuttaa, että kilpailupolitiikka on suunniteltu ylläpitämään avointa markkinataloutta ja siihen kuuluvaa vapaata, oikeudenmukaista ja tehokasta kilpailua, joka edistää resurssien tehokasta jakamista, jotta voidaan lisätä kuluttajien hyvinvointia varmistamalla kohtuullisten hintojen ja innovatiivisten ja kestävämpien tuotteiden ja palvelujen suuremman valikoiman lisäksi laadukkaampi tuotanto ja takaamalla korkeatasoinen kuluttajansuoja;
3. huomauttaa, että markkinahäiriöihin on puututtava tehokkaasti ja tuettava kilpailua poistamalla perusteettomia sääntelyesteitä ja vähentämällä tarpeetonta hallinnollista taakkaa, jotta voidaan helpottaa uusien kilpailijoiden pääsyä markkinoille; korostaa, että tuotemerkkinoiden lisääntynyt kilpailu yhdessä perusteettomien sääntelyesteiden poistamisen kanssa pienentää voittomarginaaleja ja laskee hintatasoa;
4. katsoo, että kilpailusääntöjen pitäisi olla yhdenmukaisia kestävän ja oikeudenmukaisen siirtymän yleisten tavoitteiden kanssa ja tukea Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja Pariisin ilmastopimuksen tavoitteita;
5. palauttaa mieliin, että äskettäin hyväksytyt digimarkkinasäädös¹ ja digipalvelusäädös² ovat olennaisia askelia kohti yhdenmukaistettuja, oikeudenmukaisia ja kilpailukykyisiä digitaalisia sisämarkkinoita;
6. toistaa tarpeen panna digimarkkinasäädös täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti, jotta voitaisiin hyödyntää avointen markkinoiden yrityksille ja kuluttajille tarjoamat mahdollisuudet; kannustaa komissiota tältä osin kiinnittämään erityistä huomiota 7 artiklan mukaisten portinvartijoiden yhteentoimivuusvelvoitteiden täysimääräiseen ja oikea-aikaiseen täytäntöönpanoon, johon kuuluu muun muassa mahdollisuus laajentaa tämän säännöksen soveltamisala sosiaalisiin verkostoitumispalveluihin digimarkkinasäädöksen tarkistuslausekkeen mukaisesti; odottaa, että portinvartijat saadaan nimettyä avoimesti ja menestyksekkäästi sekä 3 artiklan 2 kohdan mukaisten määrällisten kriteerien että 3 artiklan 8 kohdan mukaisten laadullisten kriteerien perusteella;
7. kehottaa komissiota jo nyt varautumaan digimarkkinasäädöksen 19 artiklan mukaisen

---

¹ Asetus (EU) 2022/1925.

² Asetus (EU) 2022/2065.

markkinatutkimuksen käynnistämiseen sen tarkastelemiseksi, onko digialalla uusia palveluja, jotka olisi lisättävä digimarkkinasäädöksen 2 artiklan 2 kohdan luetteloon, kun otetaan huomioon uusin tekninen kehitys; kannustaa komissiota pian hyväksymään delegoituja säädöksiä soveltamista koskevien yksityiskohtaisten määräysten laajentamiseksi tai 5, 6 ja 7 artiklassa säädettyjen velvollisuuksien täytäntöönpanoa koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen määrittämiseksi digimarkkinasäädöksen 12 artiklassa vahvistetulla tavalla hyödyntäen muun muassa viime vuoden aikana järjestetyistä työpajoista saatuja kokemuksia;

8. panee tässä yhteydessä merkille työn, jota komissio on tähän mennessä tehnyt tarjotakseen täytäntöönpanoon tarvittavat resurssit; painottaa kuitenkin, että komission on kiireellisesti otettava käyttöön mahdollisimman paljon ja mahdollisimman tehokkaasti sekä taloudellisia että inhimillisiä resursseja, joilla varmistetaan digimarkkinasäädöksen onnistunut täytäntöönpano;

9. panee tyytyväisenä merkille, että äskettäin hyväksyttiin delegoitu säädös, jossa täsmennetään digimarkkinasäädöksen mukaiset erittäin suuret verkkoalustat ja erittäin suuret hakukoneet; painottaa, että tällaisten alustojen ja hakukoneiden on tunnistettava, analysoitava ja arvioitava järjestelmäriskkejä ja otettava käyttöön tehokkaat lieventävät toimenpiteet; kannustaa komissiota kiinnittämään erityistä huomiota näiden vaatimusten täytäntöönpanoon digimarkkinasäädöksen yleisen täytäntöönpanon ohella;

10. painottaa, että komission on perustavana toimintatapana jatkettava kilpailusääntöjen aktiivista täytäntöönpanoa digitaalisilla sisämarkkinoilla, mikä on ratkaisevaa, jotta kuluttajat voisivat kokea näiden tärkeiden markkinoiden hyödyt suurempina valikoimina ja halvempina hintoina ja jotta yritysten kilpailukyky voidaan tukea; pitää tältä osin myönteisenä komission muutaman viime vuoden aikana harjoittamaa aktiivista asianhallintaa, joka on koskenut useita digitaalisten markkinoiden toimijoita, vaikka toisinaan sekä uusien tutkintojen aloittaminen että keskeneräisten tutkintojen päättäminen vievät liian kauan; kehottaa jatkamaan tällaista päättäväistä ja puolueetonta kilpailusääntöjen täytäntöönpanoa ja saattamaan keskeneräiset täytäntöönpanotoimet päätökseen mahdollisimman pian ottaen erityisesti huomioon kilpailun täysimääräisen säilyttämisen EU:n digitaalisilla markkinoilla;

11. painottaa myös, että komission on koordinoitava meneillään olevaa digitaalisia markkinoita koskevaa täytäntöönpanoa perustamissopimuksessa, eli Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 101 ja 102 artiklassa, vahvistettujen perinteisten kilpailusääntöjen mukaisesti, eli käyttäen samoilla markkinoilla jälkikäteisvalvonnan ohella etukäteisvalvontaa, joka on nyt mahdollista digimarkkinasäädöksen mukaisesti, erityisesti niillä markkina-alueilla, jotka eivät (vielä) kuulu asetuksen soveltamisalaan; pyytää komissiota olemaan tässä asiassa valppaana ja kiinnittämään erityisesti huomiota eri valvontatapojen oikeusvaikutuksiin ja varmistamaan, että toimintatapojen tulokset ja täytäntöönpanon tehokkuus ovat kautta linjan johdonmukaisia;

12. kehottaa komissiota vahvistamaan yrityskeskittymien valvontaa koskevia sääntöjä ja puuttumaan kilpailijoiden ostamiseksi ulos markkinoilta toteutettuihin hankintoihin, jotta voidaan taata tasapuoliset edellytykset pk-yrityksille ja yleisesti taloudelle Euroopassa; toteaa lisäksi, että erityistä huomiota olisi kiinnitettävä yksityisyyteen ja tietosuojaan keskittymisestä johtuvaan tietojen keskittämisen vaikutuksiin; kehottaa komissiota ottamaan edellä mainitut ja muut kuin rahalliset tekijät huomioon, kun se määrittelee digitaalisia markkinoita ja valta-asemia näillä markkinoilla;

13. kehottaa lisäksi komissiota seuraamaan edelleen aktiivisesti perusteettomia maarajoituksia ja muita rajat ylittävää verkkokauppaa koskevia rajoituksia ja poistamaan ne ja noudattamaan pohjimmiltaan kuluttajaa hyödyttävää lähestymistapaa, jotta kuluttajien saatavilla olisi suurempi tuote- ja palveluvalikoima kaikkialla EU:ssa;

14. pitää myönteisenä uutta lähestymistapaa viimeisimmissä kilpailuoikeustapauksissa, joissa komissio ensimmäistä kertaa ja tietyin edellytyksin aikoo käyttää rakenteellisia korjaustoimenpiteitä tehdäkseen lopun kilpailunvastaisista käytännöistä, etenkin jos sama yritys on toistuvasti harjoittanut kyseistä kilpailunvastaista käytäntöä muilla markkinasegmenteillä useiden vuosien ajan; kannustaa komissiota tältä osin jatkamaan tämän lähestymistavan soveltamista, jotta kilpailuoikeuden rikkomuksiin voidaan puuttua tehokkaasti jälkikäteen;

15. kehottaa komissiota jälleen puuttumaan alueellisten toimitusrajoitusten kilpailunvastaisiin vaikutuksiin, jotta voidaan varmistaa täysin toimivat sisämarkkinat ja niistä kuluttajille mahdollisesti koitua hyöty; toistaa, että tämäntyyppiset rajoitteet voivat olla muodoltaan erilaisia, kuten kieltäytyminen tiettyjen tuotteiden tai palvelujen toimittamisesta, uhat toimitusten keskeytymisestä tietyille jakelijalle, myytävänä olevien määrien rajoittaminen, selittämätön tuotevalikoimien ja hintojen eriyttäminen jäsenvaltioiden välillä tai rajalliset kielivaihtoehdot tuotteiden pakkauksissa; muistuttaa, että tuotteiden erilaistaminen ja hintasyrjintä eivät automaattisesti johda alueellisiin toimitusrajoituksiin ja voivat perustua kohtuullisiin ja perusteltuihin käytäntöihin tai liiketoimintapäätöksiin, kunhan nämä ovat unionin sovellettavan lainsäädännön mukaisia;

16. muistuttaa yleisesti, että vuosittain ja jatkuvasti on tarjottava riittävästi julkista rahoitusta ja saatavilla on oltava kohtuuhintaista yksityistä rahoitusta, jotta voidaan varmistaa sisämarkkinaohjelman³ ja sen kilpailupolitiikkaa koskevan osion tavoitteiden täyttyminen, eli parantaa sisämarkkinoiden toimintaa ja suojella kansalaisia, kuluttajia ja yrityksiä, etenkin pk-yrityksiä, ja lisätä niiden vaikuttamismahdollisuuksia;

17. toteaa, että komissio hyväksyi maaliskuussa 2022 kriisiajan tilapäiset valtiontukipuitteet, joita on pidennetty vuoden 2023 loppuun asti, jotta voidaan lieventää Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaan EU:lle aiheutuvia kielteisiä sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia; kehottaa komissiota seuraamaan tiiviisti kehitystä tällä alalla ja arvioimaan, ovatko uudet väliaikaiset valtiontukisääntöjen muutokset tarpeen, sekä varmistamaan, ettei näistä väliaikaisista toimenpiteistä aiheudu pysyviä vääristymiä sisämarkkinoilla;

18. huomauttaa, että investointien käyttöönotto vuoden 2030 päästövähennystavoitteiden edellyttämässä mittakaavassa edellyttää tietyissä tarkoituksenmukaisissa tapauksissa valtiontukien myöntämistä, kuten komissio on todennut; kehottaa näin ollen komissiota saattamaan valtiontukisäännöt vastaamaan EU:n pyrkimyksiä hiilestä irtautumiseksi, erityisesti energiasiiirtymää varten; pitää valitettavana, että vihreitä ehtoja ei ole yleisesti liitetty valtiontuen hyväksymiseen; pyytää yhtenäistämään valtiontukisäännöt kestäväen ja oikeudenmukaisen siirtymän yleisten tavoitteiden kanssa;

19. korostaa, että yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvien palvelujen alalla

---

³ Asetus (EU) 2021/690.

kilpailusääntöjen olisi suojeltava kansalaisten pääsyä julkisiin peruspalveluihin; muistuttaa, että erityisesti yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvät palvelut, mukaan luettuna energia, liikenne, televiestintä, terveydenhuolto ja asuminen, edellyttävät paremmin kohdennettua valtiontukea.